

Notă: Anumite poeme au fost revăzute,
față de versiunile lor din edițiile inițiale.

© Editura EIKON

București, Calea Giulești 333, Sector 6,
cod poștal 031310, România

Difuzare / distribuție carte: 021 348 14 74
0733 131 145, 0728 084 802
difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: 021 348 14 74
0728 084 802, 0733 131 145
contact@edituraeikon.ro
www.librariaeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de
Consiliul Național al Cercetării Științifice (CNCS)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
UNGUREANU, GELU

Invocații în rem : (antologie lirică) / Gelu Ungureanu ; pref. de
Adrian Alui Gheorghe ; trad. poemelor în lb. franceză realizată de
scriitoarea și trad.: Amalia Achard. - București : Eikon, 2026

ISBN 978-606-49-1612-9

I. Alui Gheorghe, Adrian (pref.)

II. Achard, Amalia (trad.)

821.135.1

Ilustrația copertei: Ariana Șerban

DTP: Mihăiță Stroe

Editor: Valentin Ajder

Gelu Ungureanu

Invocații în rem

(Antologie lirică)

Prefață de Adrian Alui Gheorghe

Traducerea poemelor în limba
franceză realizată de scriitoarea
și traducătoarea Amalia Achard

E I K O N

București, 2026

proză și poezie, Editura EIKON, 2022;

NĂFRAMA DE PLUMB.
 PRETEXTE EROTICE,
 poezii, Editura EIKON, 2023;

REFLEXE.
 ALTE PRETEXTE EROTICE,
 poezii, Editura Eikon, 2024;

UN SEMN SUPRAREAL.
 REMEMBER YOUTAN POLUO
 poezii, Editura Eikon, 2024;

ASERȚIUNI LUDICE
 aforisme, Editura Eikon, 2025;

NIMENI NU AȘTEAPTĂ PE NIMENI
 poezii, Editura Eikon, 2025;

PASIUNEA FANTASMEI
 poezii, Editura Eikon, 2025

FĂRĂ MARGINI
 poezii, Editura Eikon, 2026

ALTERNANȚE IDILICE
 poezii, Editura Eikon, 2026

ZUMZET MURGIU
 poezii, Editura Eikon, 2026

O antologie ca o <i>summa cum laude</i> (Adrian Alui Gheorghe).....	5
NIMENI NU AȘTEAPTĂ PE NIMENI	13
PEREGRINI.....	14
STATU-QUO	15
Statu quo.....	16
PROGRESIE	17
IATĂ.....	18
ULTIMA CLIPĂ.....	19
PACT	20
PRESCRIPTIE	21
ACTE ȘI FAPTE.....	22
VERIDICITATE	23
YOUTAN POLUO	24
ACT	25
FURT, LA LIMITA CULPEI	26
ȚINTĂ ȘI COMPLICE.....	27
TAINICĂ ANIVERSARE	28
UNDEVA.....	29
PROFEȚII	30
CÂT ANUME	31
STAU PE PRISPĂ BOLNAV DE-NCHIPUIRI	32
LUNĂ DE LUNĂ NUMĂR.....	34
PUNCTUL ZERO	36
CE TEMELIE STRĂMBĂ	38
SIDERALĂ.....	40
RĂGAZ.....	41
DIPLOMAȚIE.....	42
ARTĂ DRAMATICĂ	43
EROARE	44
FURT JUST.....	45

INEVITABIL.....	46
SERVITUTE.....	47
Servitude.....	48
OPOZIȚIE.....	49
INJUSTIȚIE.....	50
CÂND HĂIS, CÂND CEA.....	51
ANTIPOD.....	52
REPLICA ASTA.....	53
DAR.....	54
TULBURARE.....	55
RETICENȚĂ.....	56
DISCIPOL.....	57
FĂRĂ IEȘIRE.....	58
ASPECT.....	59
DESECRETIZARE.....	60
INSINUARE.....	61
CUMPĂTARE.....	62
SOROC.....	63
PECETE.....	64
HOTAR.....	65
ECONOMII.....	66
IMPROBABILITATE.....	67
NESOCOTIRE.....	68
ȘIRETLIC.....	69
CONDESCENDENȚĂ.....	70
FIRESC.....	71
POT.....	72
UN FINAL.....	73
Une fin.....	74
SCRUPUL.....	75
REFLEXIE.....	76
INSTIGARE.....	77
DETALIU.....	78
ORACOL.....	79
Oracle.....	80
ÎNCHINĂCIUNE.....	81
SECȚIUNE.....	83
SENS.....	84
Sens.....	85

UN FINAL.....	86
RĂTĂCIRE.....	87
Errance.....	88
LUDIC.....	89
FĂRĂ OCOLIȘURI.....	90
Sans détours.....	91
DEGHIZAT.....	92
Déguisé.....	93
LEGAT PRENUPTIAL.....	94
Obligation prénuptiale.....	95
PISICA NEAGRĂ.....	96
SCENARIU.....	97
Scénario.....	98
STOP PE FRÂNĂ.....	99
ALINIERE.....	100
TENTAȚIE.....	101
Tentation.....	102
PLACIDITATE.....	103
Placidité.....	104
FATUM.....	105
TOTUȘI.....	106
Cependant.....	107
EGIDĂ.....	108
CAST.....	109
NUMERUS CLAUSUS ȘI NUMERUS NULLUS.....	110
RETROACTIV.....	111
FATALISM.....	112
ALINIERE.....	113
VETUST.....	114
PORNIRE.....	115
CATEDRALA CU CEAS.....	117
ÎMPĂRȚANIE.....	120
RĂSTIGNIRE.....	123
MOARTE BLAJINĂ.....	125
TURNUL DE CONTROL.....	127
VECINII.....	130
ÎȚI TRIMIT VORBĂ.....	133
DEMOGRAFICĂ.....	135
PREVIZIUNE.....	137

NE JUCĂM	139
AVATAR	141
VÂNTUL	142
LE VENT	143
INFRIGEMENT	144
GREIERII	146
INIMA REGINEI	147
SCURTĂ PRIVIRE	148
MONTANĂ	149
VAZA MEA CU ÎNCRUSTAȚII FLORALE	150
CINE N-A SMULS VOLBURĂ	152
CE RÂND MARE	154
IRONIA A IEȘIT LA PLIMBARE	156
TRECUSEM ÎNTR-A II-A	158
MAI ÎN GLUMĂ, MAI ÎN SERIOS	162
MAI TOȚI AM STRIGAT	165
ATĂT!	167
DE ZIUA NUMELUI	169
CÂND PAIPALĂ ÎNCEPEA	170
URC CÂT POT DE REPEDE	171
AM PUS ȚUICA SĂ FIARBĂ	173
DIN PREISTORIE	176
ANTIDOTUL PUNCTULUI	178
UNEORI GEOMETRIA UCIDE DRAGOSTEA	179
DIN GEOMETRIA SUFLETULUI	180
AUTODEMASCARE	181
DESPRE TIMP	182
ÎNLĂTURAREA PIEDICILOR	183
DISCREȚIE	184
CONSIDERAȚIE	185
POTENȚIAL	186
METAMORFOZE	187
DIHOTOMIE	188
GĂSELNIȚĂ	189
ASCUNDERE	190
IMORTELE	191
CLANDESTIN	192
CERCARE	193
TOTUNA	194

PRECOCE	195
GONG	196
RESETARE	197
APORIE	198
DEZECHILIBRU	199
RECONFIGURARE	200
NIZNAI	201
EXCEPȚIE	202
FIOR	203
FĂRĂ URME	204
PECETE	205
MIRAJ	206
CRUCE	207
ÎN EROARE	208
INDULGENȚĂ	209
CANON	210
ÎNFRUNTARE	211
PREDESTINAȚIE	212
IMPREVIZIBIL	213
TUPEU	214
SUBSTITUT	215
TENACITATE	216
IPOTEZĂ	217
TESTIMONIALĂ	218
ÎNCEPUT DE DOVADĂ	219
DECONT	220
REMARCĂ	221
SATIRĂ DEVOALATĂ	222
DISCREDITARE	223
FRĂȚIE	226
RISC	227
CORTINA	228
BALANSURI	229
PRIVITUL ÎN DEPĂRTARE	230
PUNCTUL	232
CEAȚĂ	233
OCHII CERULUI	234
SĂ NU CERI	235
ȘARMANTĂ INVOCĂȚIE	236

ZIDURI ȘI GĂȘTE.....	237
ATENȚIE, CAD PIETRE!.....	238
SOCRATE.....	239
GHIRLANDA DE BLAZOANE.....	241
PUPĂCIOȘII DIN CARUSEL.....	242
LICITAȚIE.....	243
GARDA DE CORP.....	244
SECVENȚĂ.....	245
FLAUTE CONTEMPORANE.....	246
IGNORANTĂ CUPOLĂ.....	247
PIERDUȚI.....	248
NU ȘTIM.....	249
CIRCUL.....	250
DEMNITATEA DEMONILOR.....	251
DEMNITATEA ÎNGERILOR.....	252
CÂND VALORILE INTRĂ-N DORINȚĂ.....	253
ÎNCEPUTUL.....	256
DE LA ȘCOALĂ SPRE CASĂ.....	258
LINIȘTEA SERII A FOST STRĂPUNSA.....	260
ALEEA TERASATĂ.....	262
VALORILE LITERATURII ȘI ALE FILOZOFIEI.....	265
ZESTREA MEA DE TIMP VECHI.....	267
„DRACU’ DE POPĂ!”.....	272
AZI, E MUNCĂ VOLUNTARĂ.....	274
IARNA.....	276
REPERE.....	278
FĂLFĂIELI ȘI ȚIPETE.....	280
AM MUNCIT UN TIMP.....	282
ÎNCÂNTATĂ.....	286
A PIERIT MEMORIA SUBIECTELOR IUBITOARE.....	288
<i>Acasă, în Podișul Getic...</i>	290
<i>Bătrânilor neaoși...</i>	291
<i>Câteodată avem senzația...</i>	292
<i>Leagănul vieții...</i>	293
<i>Iarbă tomnatică...</i>	294
<i>Demult, Meșterul Manole...</i>	295
<i>Acasă, podișul...</i>	296
<i>Din când în când...</i>	297
ORIZONTURI LUDICE.....	298

MICA PARALELĂ.....	299
DOUĂ POSIBILITĂȚI.....	300
SENTINȚĂ.....	301
VODĂ CARAGEA – LEGIUITORUL.....	302
DE-AR FI!.....	304
ARMISTIȚIU.....	305
O TANGENTĂ LA AMINTIRE.....	306
Necontrolabil.....	307
COSTAN.....	308
POTENȚIALE TEORII DE VALOARE.....	309
CE TINERI.....	310
UȘA FĂRĂ CLANȚĂ.....	311
NECAZURI.....	312
ÎN RĂZBOI.....	313
ÎNSERARE.....	314
SCENĂ.....	315
FEEDBACK.....	317
AVERTISMENT.....	318
ALTER EGO.....	319
DRIBLING.....	320
DISPARIȚIE I.....	321
DISPARIȚIE II.....	322
PRECAUȚIE.....	323
FIRAVITATE.....	324
SUGESTII.....	325
MALIȚIOZITATE.....	326
ALTRUIZM.....	327
CRAH.....	328
OPOZIȚIE.....	329
NECUNOSCUTE.....	330
CINEVA NE AȘTERNE.....	331
MEA CULPA.....	332
FRICĂ.....	334
SEMNIFICAȚIA SINTAGMEI.....	335
BONUS PENTRU DEMIURG.....	336
SĂ NU PREACURVEȘTI!.....	337
LA LIMITA VERBULUI.....	338
SICOMORUL.....	339
MATEMATICĂ APLICATĂ.....	341

ALTO.....	342
SLĂBESC ÎNCEȘTAREA BRATELOR.....	343
ÎN FAȚA OGLINZII.....	344
PÂNĂ LA URMĂ.....	345
BALANȚA – ACEASTĂ CRUCE.....	346
OASE PIERDUTE.....	347
NIMĂNUI.....	348
PERCEPTE.....	349
CINE A FĂGĂDUIT.....	350
RÂNDUITE ROSTIRI.....	351
DILEMĂ.....	352
PUNEM CALAPOD.....	353
PIAȚA DE VALORI.....	354
DESPRE VISE.....	355
CE AR FI.....	356
SARABANDA.....	357
VECINUL ZANFIR.....	359
CU NOAPTEA-N CAP.....	362
PREVIZIUNE.....	364
SENZAȚIE.....	365
SEMNIȚAȚIE INDUSĂ.....	366
MISTERIOASA PĂDURE.....	367
PROTESTE.....	368
DEPARTE DE IDEI. Un pastel liric.....	369
ÎN TRECERE. Un pastel liric.....	370
ÎNTÂMPLARE.....	371
ÎNCĂIERARE.....	372
CAPRICIUL 24.....	373
SECVENȚĂ.....	374
INTENȚIE.....	375
BOMBĂNELI.....	376
CÂINE CREDINCIOS.....	377
CELOR VENIȚI, CELOR PLECAȚI.....	378
BOLEȘNIȚĂ.....	379
SPAȚII.....	380
ALTERNATIVĂ.....	382
PERENITATE.....	383
TARAS BULBA.....	384
MERSUL CAILOR.....	386

SECUNDA.....	387
DĂ-MI CEVA.....	388
LA DRUM.....	390
MICUL HABITAT.....	391
SE FĂCEA.....	392
FRICA DE ALB.....	393
SACRIFICIU.....	394

<i>De același autor.....</i>	397
------------------------------	-----

O antologie ca o summa cum laude

Două sunt planurile pe care evoluează discursul poetic al lui Gelu Ungureanu: unul al metarealității, altul al realității celei mai palpabile. Este ca și cum am vorbi despre *tărâmul* acesta și despre *tărâmul* celălalt. Cel care face naveta între cele două tărâmurii este, evident, poetul, martorul care are misiunea de a relata continuu, de a spune ceea ce vede unei lumi care stă uimită și așteaptă vești incredibile, de a uni cele două tărâmurii în final prin propria ființă, prin propriul trup. Cum a ajuns în miezul tărâmului celălalt? Luându-se după propriile urme lăsate *pe lumea asta*, poezia fiind o dâră de lumină, greu de estompat. Gelu Ungureanu este, în fapt, un poet discret, dar care lucrează la universul său cu acribia orfevrului. La o primă lectură, universul său liric este expresia unui *prezent continuu* care se autoproiectează înaintând *cu febrilitatea clipei care se imaginează eternitate*, după cum spune Rilke. Poetul se povestește pe sine, se vede pe sine în timp ce scrie, se analizează, se ascunde de sine pentru a se decoperi - redescoperi într-un joc al imaginilor și al imaginației. „A scrie pentru a nu muri”, spunea Michel Foucault sau chiar a vorbi pentru a nu muri, este morala oricărui parcurs (litar / nelitar) în lumea asta. Și tot el spunea că, se prea poate, ca zeii să le fi trimis muritorilor întâmplările pentru ca aceștia să le poată povesti, să aibă ce povesti, și ca în această posibilitate „cuvântul să-și afle resursa sa infinită; se prea poate ca apropierea morții, gestul său suveran, eminența sa în memoria oamenilor să sape în ființă și în prezent golul pornind de la care și către care

vorbim” (din *Limbajul la infinit*). Miguel de Unamuno spunea cândva, ca să își justifice narcisismul etalat în scrierile sale și în atitudinile publice, că vorbește mai mult despre sine, pentru că își e modelul cel mai la îndemână. În poezia lui Gelu Ungureanu există acest act de *autoreferențialitate*, care determină conștiința unei unicități, iar aceasta înseamnă, de fapt, o adâncă și de nevindecat solitudine. Dar care Narcis, ca expresie a artistului, nu și-ar dori o reclusiune totală, pentru a se putea împlini în voie? Deși autoreferențialitatea, expresie a unor puseuri existențialiste, merge adesea până la autodestructivitate, asociată cu adevărate stări de negăsire, de angoasă: „Am senzația că sunt într-un turn din/ care privesc cum ziua se înnegrește / încet, încet; parcă ar fi două lumi, / amândouă mult îngândurate. // Jos, pe stradă, trupurile fac schimb / între ele, urmând reverențe și o grabnică / despărțire. / Într-un fel, ar fi bine ce zic: / sunt compensări, oamenii / își umplu reciproc golurile atât la întâlnire, / cât și în prăbușirea sonoră murmurată, / anticipând odihna improvizată între ziduri...”.

Dacă volumele de autor, risipite în vreme, sunt secvențe ale travaliului poetic, o antologie este un fel de *summa cum laude* pentru oricare autor. Nu altfel se întâmplă în ceea ce îl privește pe Gelu Ungureanu, volumul de față fiind o întretăiere a tuturor obsesiilor, a temelor, a tonalităților, adunate în bune decenii de scriere. Mai mult, poetul a păstrat doar textele cu care s-a identificat, în buna logică a evoluției calitative, nu cantitative.

Gelu Ungureanu mizează, cel mai adesea, pe imagini ieșite din „cadrul realului” pe care le orientează spre ireal, metafora este dilatată cu ajutorul

imaginației ca premisă a dezvoltării narative sau descriptive. Pe acest fond, memoria este spațiul în care se petrec povești „existențiale” conectate afectiv, empatic la realitatea imediată. Dar deși poemele sunt scrise la persoana întâi, în cea mai mare parte, ai senzația că poetul simte la persoana a treia, avem parte de o privire lucidă care supraveghează „actul iubirii”, așa cum ai analiza frumusețea unei flori, dezmembrând-o în petalele care îi dau strălucirea. În acest caz decisiv rămâne numai parfumul. Ascunderea „á la Baudelaire” (sau á la Arghezi?) a emoției erotice permite crearea unui anumit scenariu, o gestică amplă, „eșuarea” în poveste este ca în acel „decembrie” bacovian când „potop e înapoi și înainte” și nu ne rămâne decât aroma intimizantă a ceaiului: „Cât despre dragoste, / toate vechi și plafonate, așa / că este musai legiferarea unei/ noi tactici de abordare, / eminentamente digitale. // Rămâne să experimentăm mai/ multe scenarii despre eficiența/ refuzului unui rendez-vous/ în vârful acului. // Cum vom reuși să stăpânim/ iertarea ori dezlănțuirea? // Internauții acceptă iubirea / considerând esențial chestionarul, / care poate fi completat / ori nu.”

Poezia se învecinează cu sacrul, de aceea nicio joacă nu este posibilă, o încrâncenare domină discursul, angajamentul “eului” este total în lupta alienantă cu o natură (umană) grandioasă dar aspră. „Imaginea mitică vorbește direct sufletului acolo unde dialectica blocată nu mai poate pătrunde”, zice Gilbert Durand. Frustrări istorice, adamice chiar, sunt prezente în mai toate volumele lui Gelu Ungureanu care pare că a trăit o viață pe linia subțire a tuturor granițelor posibile. E de urmărit în poezia lui Gelu Ungureanu tragicul

URDIS | We know
books

condiției atât a individului, dar mai ales a poetului care „vede” mai departe cu conștiința: „Peste fire: / pruncul crapă / cerul; // întinzând mâinile cu nerăbdare și / zâmbete spre scut. // Am lovit scoarța copacilor / să le descopăr fantezia; // am desenat silabe și note/ pe stâncă,/ s-o determin să cânte; // am izbit cupola clopotniței/ să pot simți vibrațiile clopotului; // n-am avut nicio izbândă / precum are pruncul, când // liniștit stă / la taifas cu Dumnezeu!”

Un simț anecdotic special, de efect, sparge monotonia existenței în multe dintre textele volumului. În universul domestic, în care poezia e (și) *un animal de casă*, alături de altele, poetul se descurcă de minune, cu o *cheie franceză* în mână poate repara până și axul pe care se învâрте planeta și care cam scârție de (la) o vreme: „Stau pe prispă bolnav de-nchipuiri / și urmăresc absorbit paginile/ unui caleidoscop; mă cuprind cugetările, / unele cu oarece nuanță vinovată / de ispită (ce-o fi făcând Dama de Treflă?). // Prietenii mi-au adus – felurite – leacuri, / în general ce aveau pe acasă, folosite/ la gândurile lor suferinde. Vecinul, care / până acum nu prea m-a băgat în seamă, / a venit cu un erete sub braț / împușcat de curând, din greșeală – / dar nu mort de-a binelea – mi-a / recomandat niște capsule vagi / pentru ochi visători...”; sau: „(...) și iar se-ntoarse subit arătând cu degetul/ bandajat spre bărbatu-său: ieri l-am surprins / că surpa mușuroaiele de furnici din grădină/ cu cheia de 14 de la surfilătorul meu, zicea că / n-a mai găsit niciuna potrivită; le-a luat nepotu’ / și le-a pus la brâu, înșirate pe culmea de rufe / (ce brumă mai era!), chipurile să-i poarte / noroc la păcănele. Acum le usuc pe rând, / pe spinarea Joianeii, săraca...”. / De ciudă,

bărbatu-său, bău și ceașca ei / de țuică și murmură-n barbă: / degeaba mai sunt priviri ce caută / vorbele părăsite, adevărata biruință / tot în sufletul mamei rămâne.” În multe texte, mai ales din ultimele cărți semnate de Gelu Ungureanu, băntuie acel aer din „La Liliaci”, a lui Marin Sorescu, spunerea frustă, directă, într-un limbaj *colorat cu oralitate* fac poemele extrem de vii: „Doctore, mă doare șatra: // drumurile îmi stau mereu / în coaste; // caii au înnebunit de când le-am/ tuns aripile; // nicovala, odată îndrăgostită / de foale, e pe moarte – îndur / o milă bătrână ...”.

E, în poezia lui Gelu Ungureanu, o melancolie lucidă, o înțelegere a contextelor în care viața se subsumează total poeziei, în general nu există întâmplare, ci doar o muncă susținută a tot ce ne înconjoară pentru a (se) poetiza fără oprire, pentru extragerea subînțelesului poetic din orice gest, din orice lucru sau ființă care ne apar în peisaj. Viața este, în general, o dramă suportabilă. Și dacă tot vorbeam de oniric, ca realitate poetică secundă, trebuie spus că la Gelu Ungureanu raportarea la vis nu este una freudiană, visul este doar o posibilitate de potențare a imaginației, în vis totul este familiar și străin în același timp, ilogicul e logic, trupul se spiritualizează și spiritul prinde contur: „De pe acoperișuri nu mai / pică somnul, / străinul urcuș căzut / în genunchi/ își strigă neputința prin / visul rămas acasă. // Doar cugetul încă întreg, / se dă de ceasul morții / implacabil. // Steaua de mare trage cu/ ochiul, compătimeste // această urmă de / plâns uscat, / călătoare niciunde; // să-i dea lumină ar vrea, / dar nu poate de-atâta/ noapte, // și-apoi cine iubește / ceasul / rămas mult în urmă, / iubește ceva mai blajin / decât moartea!”.

Moartea și iubirea sunt peste tot, caligrafiate, însușite, îmblânzite. Absurdul este subînțeles, acceptat. Viața însăși e asumarea unei gratuități. Spunea, cândva, laureatul Nobel Imre Kertesz: „Dacă moartea e absurdă, cum poate avea vreun sens viața? Dacă moartea are un sens, la ce bun să mai trăiești? E evidentă lipsa oricărei corelații între rațional și moral. Tot ce e rațional și etic face trimitere la o altă lume: or, această altă lume nu există. Despre creație se spune că învinge moartea. Contrariul e, cu siguranță, adevărat. Creația, dacă își merită numele, țâșnește din pântecul morții. Moartea e, pur și simplu, morala creației; ba, dacă ne gândim bine, la fel și viața”. Așa și la Gelu Ungureanu, poemul este caligrafia unui gând, astfel oceanul este redus la o picătură de apă, cum o picătură de apă este un ocean pentru o ființă imperceptibilă: „M-am regăsit într-o frază antică: / se vorbea despre un troliu ascuns / și de o săgeată pe moarte / căzută-n nemișcare pe pasărea lovită. // Prudent n-am deschis prea larg porțile / să nu se zguduie poemul. // În oglinda frustă, liniște complice. / Se simte violența din ochii-ntredeschiși. // Să n-ai grijă, îmi spuneau: / – Cu noi ai venit, cu noi o să te-ntorci!”.

Copilăria cu paradisul ei alunecos,- drept dovadă că nimeni nu rezistă acolo-, îi prilejuiește lui Gelu Ungureanu desfășurarea unor adevărate pânze pe care memoria își depune micile ei artefacte, ca un pumn de nisip presărat prevenitor pentru a nu rătăci drumul de întoarcere. Numai că, fapt relevat cu fiecare existență în parte, omul resimte după izgonirea din paradis și izgonirea din sine însuși: „În copilărie a fost o vreme / când consideram cel mai / atrăgător loc posibil / acela din capul mesei, / unde la pomeni întotdeauna / se

așeza părintele paroh. // Azi, când ies în ușă, / ca-ntr-o deschidere pură / dar nesigură a dimineții, / mă frământă altceva; // iau sub braț un teanc / de poeme suprealiste, / apoi calc cu grijă spre fiecare / cotitură până mă așez timid / sub teiul din grădină care / vădit se teme să nu-i încălzesc / prea mult umbra.”

O altă secvență importantă a volumului o reprezintă cea a narațiunilor lirice, un aer de falsă evocare plutește peste o atmosferă ușor fantastă, personajele livrești se amestecă cu detaliile memoriei. Și în aceste poeme trecutul se rostogolește amenințător, neiertător, clipa prezentă este strivită de memoria care înghite ca un monstru fabulos tot ce întâlnește în cale. Această foame a memoriei vorbește, de fapt, de fragilitatea ființei prezente în raport cu multiplicarea la infinit a unui „eu” mereu interogativ. Poemul mai amplu, „Zestrea mea de timp vechi” este edificator în acest sens, ca și poemul „Moarte blajină”, o secvență imaginată din exilul la Pontul Euxin al lui Ovidius.

Orice antologie de poezie face drumul firesc de la vers la univers. Acest lucru se întâmplă și la Gelu Ungureanu.

Adrian ALUI GHEORGHE

NIMENI NU AȘTEAPTĂ PE NIMENI

Nimeni nu îndrăznește să
vestească pacea
și nici să aleagă dintre
mișcătoare adevăruri,
păcălind balanța bucuriei
cu amarul neutru.

Rușinea noastră e mereu
crescândă –
și atunci dăm înapoi
spre tabăra cu veleități.

Cad ploi din nori de mâna
a doua,
pe fețe pale de călăuze
rătăcite.

Apucă din zori cât mai mult, să poți împăca asfințitul
pe măsură.

Un colind neutru am să
ațin în fața blocului
turn,
aripile adunate la piept
vor visa înălțimea
totuna cu pământul;

o domnișoară rușinată,
cu obrazul mușcat
de un înger,
va răsădi un pui de imn
pentru așteptata
primenire.

Lumea din turn
privește bolta-ndeaproape.

Când scoatem la iveală lumina zăvorâtă, albi crini se
înclină!

STATU-QUO

Nu se mișcă mai nimic. Doar
umbra mea se scarpină
nervos. Toamna găsește gospodarii
cu ochii fixați în golul
cerului. Singurul adevăr e pomul
în care atârnă un măr zbârcit.

Tăcerea se odihnește într-un
vârf de opincă,
nimeni nu are ceva
împotrivă.

Dacă ar fi să se întâmple oarece
prin constelații, va fi
afectată umbra mea,
ochii gospodarilor, precum și
vârful opincii.

Rien ne bouge
seule mon ombre se gratte nerveusement.
L'automne surprend les maîtres de maison
le regard fixé sur le vide du ciel.
La seule vérité est l'arbre
où pend une pomme ratatinée.

Le silence repose
sur le bout de la poulaine,
personne n'y trouve à redire.

Si quelque chose se passait
à travers les constellations, cela affecterait
mon ombre, les yeux des maîtres de maison
et la pointe de la poulaine.

PROGRESIE

Binefacere trucată, în ajunul
nunții de diamant.
Poetii presupun ceva,
ba chiar fac pariuri cu pepite false.

Litoralul se supraaglomerează;
căutătorii de cochilii
se-ncurcă în plasele pescarilor,
scot mai mult cranii
eșuate.

Grav rănit în orgoliu, un
vânzător ambulant dă cu
taraba de pământ,
jură că se apucă de scris.

Pe marile bulevarde, dantele și
resentimente foșnesc fără
nicio logică.

Am să-mi pun semnătura
drept momeală,
pe când voi însăila
un schelet de elegie.

Poate mâine voi avea
o speranță
din marele arsenal,
țesută cu fir pentru
marionete
și raze de stele răgușite.

Mai demult,
când a trecut un tren
pe aici,
cerul s-a speriat;
a rămas vitregit de o
rândunică
și de noaptea
cu semilună în care greierii
săreau pe silabe
aproape adormiți.

ULTIMA CLIPĂ

Caut domiciliu pentru o iederă
fricoasă.
De podul Mirabeau atârnă
poeme îndoliate,
în timp ce în rest se nasc
formule cruciale – izvor de
legende.

Răzbat doar promisiuni făcute
nouă înșine.

Pe frunți nu a rămas decât
alintul străbun,
menire în habitatul
sărit de pe fix.

Ecluze răsturnate, dintr-un
fatidic de prisos,
chin de-nceput al lumii,
echilibrat doar printr-o
țâțână.

Dimineața asta nu mă
regăsește;
calc cu milă pe asemănarea
oaspetelui închis
în el însuși —
pași increduli încuiați
în negre veșminte;

accept argumentul reînceputului,
chiar de-i împresurat
de clipe false.

PRESCRIȚIE

De ce nu-mi descântă nimeni?
Nu am niciun empatic în
preajmă;
doar cuvinte scoase din
mărăcinișuri, rămase
ca niște oase protejate
de spini,
și ape ce se furișează.

Mai sfârâie tăciuni aproape stinși
în oale;
de-acum slăbita mână
a scăpat de foale,
dar nu mai poate ascunde
Eremitul,
ce vajnic dă târcoale.